

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม
(ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๙/ว ๒๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔)

*****

การสรรหาและการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
 ที่ ก.พ. กำหนด ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการจริยธรรม

คณะกรรมการจริยธรรม ประกอบด้วย

๑) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงาน	เป็นประธานกรรมการ
๒) ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่ง ประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการที่ได้รับเลือก จากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนหนึ่งคน	เป็นกรรมการ
๓) ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นในส่วนราชการที่ได้รับการคัดเลือก ของส่วนราชการนั้น จำนวนสองคน	เป็นกรรมการ
๔) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกส่วนราชการ จำนวนสองคน	เป็นกรรมการ
๕) รองหัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ งานด้านจริยธรรม	เป็นกรรมการ และเลขานุการ

๒. คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการจริยธรรม

๒.๑ กรรมการจริยธรรมต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) ประธานกรรมการ มีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
หน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และผลงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม รวมถึงมีความเข้าใจ
ในบทบาทภารกิจของส่วนราชการ
- ๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกส่วนราชการ มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี ซึ่งมาจาก
ภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคเอกชน สื่อมวลชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน สถาบันการศึกษา ข้าราชการทหาร
หรือตำรวจที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตำแหน่งประเภทบริหารหรือตำแหน่งประเภทอำนวยการ ข้าราชการพลเรือน
หรืออดีตข้าราชการพลเรือนที่เคยดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการหรือเทียบเท่าขึ้นไป และเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการส่งเสริมจริยธรรม ด้านกฎหมาย ด้านการบริหารงานบุคคล
ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือด้านอื่นใดอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการ
จริยธรรม

๔) กรรมการผู้ที่ได้รับการคัดเลือกที่เป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นในส่วนราชการ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการจริยธรรม

๕) มีความซื่อสัตย์ สุจริต

๖) มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของส่วนราชการ

๒.๒ กรรมการจริยธรรมต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

๒) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

๕) ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ แม้ภายหลังจะได้รับการล้างมลทินแล้ว

๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ

๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

๘) ไม่อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๙) ไม่เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

๑๐) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย หรือถูกชี้มูลความผิดจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท.

๑๑) ไม่มีความเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรม

๓. การดำเนินการสรรหาคณะกรรมการจริยธรรม

ให้ส่วนราชการดำเนินการสรรหาคณะกรรมการจริยธรรม ผ่านระบบการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมในรูปแบบออนไลน์ ตามที่ ก.พ. กำหนด

๔. การสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการจริยธรรม

๔.๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการร่วมกันพิจารณาสรรหาและคัดเลือกประธานและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกส่วนราชการ

๔.๒ ให้ส่วนราชการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการที่เป็นข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการ โดยให้ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเลือกกันเอง ตามวิธีการที่ส่วนราชการเห็นสมควร จำนวนหนึ่งคน

๔.๓ ให้ส่วนราชการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการที่เป็นข้าราชการพลเรือนพนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นในส่วนราชการที่ได้รับคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนพนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นในส่วนราชการนั้น ตามวิธีการที่ส่วนราชการเห็นสมควร จำนวนสองคน

๕. การประเมินบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการจริยธรรม

๕.๑ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการจริยธรรม ต้องผ่านการประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรมตามแบบประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรมของประธานกรรมการจริยธรรมและกรรมการจริยธรรม โดยมีแนวทางการพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด ดังนี้

๑) แบบประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรมของประธานกรรมการจริยธรรมและกรรมการจริยธรรม ประกอบด้วยประเด็นการประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม จำนวนทั้งหมด ๑๓ ข้อ ดังนี้

๑.๑) ประเด็นการประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม ข้อ ๑ - ข้อ ๑๐ เป็นการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้รับการประเมินตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งมีแนวทางการให้คะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมในแต่ละข้อ โดยแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๓ คือ ผู้ประเมินให้ความเห็นว่าเคยเห็นตัวอย่างเชิงประจักษ์ของพฤติกรรมในข้อใดข้อหนึ่งในแบบประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม

ระดับ ๒ คือ ผู้ประเมินไม่เคยเห็นตัวอย่างเชิงประจักษ์ แต่ได้ทราบว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมตามหัวข้อประเมินข้อใดข้อหนึ่งในแบบประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม

ระดับ ๑ คือ ผู้ประเมินไม่เคยเห็นตัวอย่างเชิงประจักษ์และไม่ได้เคยรับคำบอกเล่าว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมเหล่านี้ แต่ผู้ประเมินมีความเห็นที่คาดว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมตามหัวข้อในแบบประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม

ระดับ ๐ คือ ผู้ประเมินไม่เคยทราบ ไม่เคยได้ยินว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมตามหัวข้อในแบบประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม

๑.๒) ประเด็นการประเมินข้อ ๑๑ - ข้อ ๑๓ เป็นการประเมินพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญของผู้รับการประเมิน ซึ่งมีแนวทางการให้คะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมที่มีนัยสำคัญในแต่ละข้อ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

มี คือ มีพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญ

ไม่มี คือ ไม่มีพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญ

๒) เกณฑ์การประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม

๒.๑) การประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้รับการประเมิน ประเด็นการประเมินข้อ ๑ - ข้อ ๑๐ มีระดับคะแนนแต่ละข้อตั้งแต่ ๐ - ๓ คะแนน โดยมีคะแนนรวมทั้งหมด ๓๐ คะแนน ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การผ่าน/ไม่ผ่านการประเมิน ดังนี้

ผ่าน คือ ได้คะแนน ๒๑ คะแนนขึ้นไป (ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป)

ไม่ผ่าน คือ ได้คะแนนน้อยกว่า ๒๑ คะแนน (ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐)

๒.๒) การประเมินพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญของผู้รับการประเมิน ประเด็นการประเมินข้อ ๑๑ - ข้อ ๑๓ กำหนดเกณฑ์การผ่าน/ไม่ผ่านการประเมินโดยต้องไม่มีพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญทุกข้อ ดังนี้

ผ่าน คือ ไม่มีพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญทุกข้อ

ไม่ผ่าน คือ มีพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญข้อใดข้อหนึ่ง

ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการจริยธรรม จะต้อง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรม ข้อ ๒.๑) และ ๒.๒) ตามที่กำหนดข้างต้น

๕.๒ การประเมินประธานกรรมการจริยธรรม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ส่วนราชการ ให้หัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการร่วมพิจารณาดำเนินการ โดยอาจมอบให้กลุ่มงานจริยธรรมสืบค้นข้อมูลเชิงลึกของผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการจริยธรรม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกส่วนราชการเพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ ข้อมูลจากหน่วยงานหรือองค์กรซึ่งผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเคยปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน หรือสอบถามข้อมูลจากหัวหน้างานในอดีตหรือในปัจจุบันของบุคคลนั้น เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอสำหรับการพิจารณา

๕.๓ การประเมินกรรมการจริยธรรมที่เป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ พนักงานลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นในส่วนราชการ ให้มีการประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรมโดยบุคคลดังต่อไปนี้

- ๑) ผู้บังคับบัญชา
- ๒) หัวหน้าหน่วยงานการเจ้าหน้าที่
- ๓) เพื่อนร่วมงาน
- ๔) ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา (ถ้ามี)

๖. การขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก

ส่วนราชการอาจพิจารณาให้มีการขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกและผ่านการประเมินคุณสมบัติทางจริยธรรมตามลำดับคะแนนไว้ สำหรับเสนอแต่งตั้งแทนกรรมการจริยธรรมที่ว่างลงก่อนครบวาระ

๗. การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

๗.๑ ให้กลุ่มงานจริยธรรม ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ได้รับการคัดเลือก พร้อมทั้งประวัติบุคคล และหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน โดยผู้ได้รับการคัดเลือกต้องแสดงเจตจำนงยินยอมให้มีการตรวจสอบพร้อมลงนามรับรองประวัติว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม

๗.๒ กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ได้รับการคัดเลือก ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้วินิจฉัย หรืออาจขอความเห็นจาก ก.พ. ประกอบการวินิจฉัยด้วยก็ได้

๗.๓ กรณีมีผู้คัดค้านผู้ได้รับการคัดเลือก ให้เสนอเรื่องพร้อมพยานหลักฐานให้หัวหน้าส่วนราชการวินิจฉัย โดยให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

๗.๔ ให้หัวหน้าส่วนราชการรับรองคุณสมบัติของประธานกรรมการและกรรมการจริยธรรมตามแบบรับรองรายชื่อบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจริยธรรม

๘. การแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม

๘.๑ สำนักงาน ก.พ. ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลเพื่อการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมผ่านระบบการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมในรูปแบบออนไลน์ และรวบรวมรายชื่อคณะกรรมการจริยธรรมทั้งหมดส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบประวัติบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการจริยธรรมและกรรมการจริยธรรมว่าเป็นผู้ร้ายรายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่

๘.๒ สำนักงาน ก.พ. และส่วนราชการประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในเว็บไซต์ เพื่อให้ทราบโดยทั่วไปเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๑๕ วัน ก่อนเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

๘.๓ สำนักงาน ก.พ. จัดทำประกาศ ก.พ. เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม และเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักงาน ก.พ.

๙. การดำรงตำแหน่ง

๙.๑ ให้คณะกรรมการจริยธรรมมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ ก.พ. มีประกาศแต่งตั้ง โดยประธานกรรมการจริยธรรมหรือกรรมการจริยธรรม ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ ต้องเว้นระยะการดำรงตำแหน่งไปก่อนอย่างน้อยหนึ่งปี

๙.๒ ประธานกรรมการจริยธรรม สามารถดำรงตำแหน่งในเวลาเดียวกันได้ไม่เกิน ๓ ส่วนราชการ

๙.๓ กรรมการจริยธรรมผู้ที่ได้รับการคัดเลือกที่เป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในส่วนราชการ ต้องมีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการจริยธรรมไม่น้อยกว่าสองปี นับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก ยกเว้นผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการและเลขานุการ

๑๐. การพ้นจากตำแหน่ง

๑๐.๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ให้กรรมการจริยธรรมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) พ้นจากการเป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการนั้น หรือพ้นจากตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการ สำหรับกรรมการที่คัดเลือกจากตำแหน่งประเภทบริหารและอำนวยการ

๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม

๕) กรรมการจริยธรรม มีมติให้ออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

๑๐.๒ ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ส่วนราชการดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันครบวาระ และแจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม และให้คณะกรรมการจริยธรรมที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมใหม่

๑๐.๓ ในกรณีที่ตำแหน่งประธานกรรมการจริยธรรม หรือกรรมการจริยธรรมว่างลงก่อนครบวาระให้ส่วนราชการดำเนินการสรรหาประธานกรรมการจริยธรรม หรือกรรมการจริยธรรมแทนตำแหน่งที่ว่างให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลง โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมนี้ และให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการจริยธรรม หรือกรรมการจริยธรรมแทนตำแหน่งที่ว่างปฏิบัติหน้าที่อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน หรือผู้ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว และแจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งประธานกรรมการจริยธรรม และกรรมการจริยธรรมแทนตำแหน่งที่ว่าง

*****